

№ НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ  
ІНСТИТУТ КЛІМАТИЧНО ОРІЄНТОВАНОГО  
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ЗАТВЕРДЖЕНО  
Вченою Радою ІКОСГ НААН  
Протокол №5 від 16.03.2026

ВВЕДЕНО В ДІЮ:  
Наказом № 45/1 від 18.03.2026

ЗАТВЕРДЖУЮ  
Т. в. о. директора ІКОСГ НААН



Олексій ДАНЧУК



**ПОЛОЖЕННЯ**  
**про Наукові школи**  
**Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства**

## 1. Загальні положення

1.1. Положення «Про наукові школи Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства» розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», Статуту та інших локальних нормативно-правових актів Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства.

1.2. Це Положення визначає порядок створення, визнання та атестації наукових шкіл Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства.

1.3. Наукова школа – це стійке творче об'єднання дослідників різних поколінь і кваліфікацій, об'єднаних спільним науковим напрямом, науковим керівником та єдиною методологією досліджень, які здійснюють фундаментальні та/або прикладні дослідження та забезпечують отримання вагомих наукових результатів, визнаних в Україні та за її межами.

1.4. Колектив наукової школи формується під керівництвом відомого вченого (вчених) відповідно до історичних традицій, спрямованих на забезпечення наступності наукових традицій та підготовки висококваліфікованих наукових кадрів.

1.5. Наукову школу очолює визнаний фахівець у зазначеній галузі під керівництвом якого ведеться підготовка наукових та кадрів вищої кваліфікації відповідно до напрямів, затверджених Кабінетом Міністрів України.

1.6. Наукова школа здійснює науково-дослідну, науково-інноваційну, науково-організаційну, науково-методичну, винахідницьку, грантову та проєктну діяльність відповідно до чинного законодавства України, Статуту Інституту, внутрішніх нормативних актів, планів наукової діяльності та укладених договорів.

1.7. Основними ознаками наукової школи є:

- наявність і розвиток перспективного наукового напрямку;
- спільність основного кола завдань, які розв'язуються в школі, для всіх її представників;
- спільність принципів і методології наукових досліджень у розв'язанні

поставлених завдань;

- підготовка аспірантів, підготовка наукових кадрів та забезпечення наукового наставництва у їх науковій творчості через безпосередній і тривалий науковий контакт керівника школи та його учнів.

1.8. Кількість сформованих наукових шкіл в Інституті не обмежується.

1.9. Статус наукової школи надає Вчена рада за поданням відділу, погодженим Методичною комісією.

## 2. Завдання та організаційні засади

2.1. Наукова школа зберігає та розвиває наукові традиції засновників школи і основним завданням наукової школи є збереження та розвиток наукових традицій, а також нарощування наукового потенціалу за відповідним напрямом досліджень.

2.2. Наукова школа забезпечує підготовку кадрів вищої кваліфікації (докторів наук і докторів філософії) за відповідним науковим напрямом із використанням сучасних та оригінальних підходів до розв'язання наукових проблем.

2.3. Представники наукової школи:

- забезпечують мобільність школи щодо нових наукових фактів та її стійкість в умовах швидкого розвитку світової наукової системи;
- вносять свій особистий вклад у формування наукової школи (публікації, патенти, захисти кандидатських та докторських дисертацій тощо);
- зберігають історію, традиції та розвивають бренд наукової школи;
- залучають до наукової діяльності за напрямами наукової школи студентів, аспірантів, докторантів;
- виступають експертами, опонентами на захисті кандидатських, докторських дисертацій за науковим напрямом школи;
- беруть участь у роботі спеціалізованих Вчених рад, науково-методичних та координаційно-методичних радах;
- виступають з ініціативами щодо прийняття нових нормативних актів, удосконалення діючих положень, які регламентують організацію, порядок та умови виконання наукових досліджень на рівні держави (країни).

2.4. Діяльність наукової школи характеризується такими показниками:

- активна дослідницька діяльність (виконання фундаментальних та прикладних досліджень);
- участь у міжнародних та вітчизняних конкурсах на отримання грантів, премій, стипендій для видатних вчених та найталановитіших молодих вчених;
- виконання госпдоговірних науково-дослідних робіт на замовлення фізичних та юридичних осіб;
- активна інноваційна та винахідницька діяльність (публікації патенти, ліцензії, презентації здобутків наукової школи на міжнародних та вітчизняних виставках, ярмарках тощо);
- постійний розвиток наукової школи (захисти кандидатських та докторських дисертацій, виступи на наукових конференціях, семінарах, симпозіумах) та залучення до дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти усіх рівнів;
- брати участь у розробленні та вдосконаленні нормативно-методичного забезпечення. Виступати рецензентами, експертами, опонентами на захистах дисертацій за науковим напрямом школи;
- ініціювати розгляд та прийняття нових нормативних актів та удосконалення діючих, які регламентують організацію, порядок та умови виконання наукових досліджень.

2.5. Наукові школи ініціюють і сприяють організації проведення міжнародних, всеукраїнських та регіональних конференцій, симпозіумів, наукових семінарів.

2.6. Наукові школи є базою для підготовки кадрів вищої кваліфікації, виконання бюджетних та госпдоговірних робіт у межах наукових програм наукової установи. Інститут надає всебічну підтримку формуванню та розвитку наукових шкіл у межах державного, конкурсного та договірної фінансування.

### 3. Кваліфікаційні ознаки

3.1 Наукова школа – це колектив дослідників із кількох поколінь вчених, об'єднаних для наукової роботи у певному напрямку, який включає не менше одного доктора наук та наукових працівників, докторів філософії (кандидатів наук), а також є молоді вчені (до 35 років), аспіранти

(здобувачі), докторанти.

3.2 Науковий керівник наукової школи (засновник наукової школи, або один з його послідовників) – визнаний науковець, доктор наук, професор (або головний науковий співробітник), який є штатним співробітником Інституту, підготував докторів філософії (кандидатів наук), є науковим керівником реалізованих вітчизняних та (або) зарубіжних наукових проєктів, має публікації, що входять до міжнародних наукометричних баз даних (Scopus, Web of Science), бере участь у міжнародних наукових заходах, здійснює підготовку наукових кадрів. Керівник наукової школи розробляє науково-дослідну програму, відмінну від інших наукових шкіл, яка вирізняється оригінальністю та новизною ідей.

3.3 Діяльність наукової школи за останні 5 років підтверджується наявністю:

- наукових публікацій, у тому числі у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах;
- монографій, навчальних видань;
- підготовлених та захищених дисертацій за відповідним науковим напрямом.

3.4 Наукова школа має відповідати встановленим вимогам щодо створення одноразових спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій за профілем наукової школи.

3.5 Наявність постійних творчих зв'язків з колегами з університетів, академічних інститутів НАН і НААН України, провідних закордонних університетів та дослідницьких інститутів у формі спільних наукових досліджень, публікацій (виконання державних, регіональних та міжнародних програм за грантами).

3.6 Основними здобутками наукової школи у певному науковому напрямі можуть належати такі:

- результати фундаментальних та (або) прикладних досліджень, що проводяться за рахунок загального фонду державного бюджету, міжнародних і вітчизняних фондів, а також підприємств, організацій та установ;
- участь у міжнародних та (або) вітчизняних грантових програмах та

проєктах;

- підготовка висококваліфікованих наукових кадрів;
- наукові публікації у провідних зарубіжних та вітчизняних виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз; об'єкти інтелектуальної власності;
- наявність наукового фахового видання або членство представників наукової школи у редакційних колегіях провідних наукових видань;
- участь у наукових заходах міжнародного рівня;
- участь у роботі експертних, координаційних рад МОН України та інших органів державної влади, членство у спеціалізованих вчених радах, підготовка відгуків офіційних опонентів, експертних висновків, відгуків на автореферати, рецензій на монографії, статті тощо;
- організація і проведення міжнародних та всеукраїнських заходів;
- залучення здобувачів вищої освіти до наукової діяльності та визнання їх наукових здобутків на регіональному, всеукраїнському, міжнародному рівнях;
- угоди про наукове співробітництво з провідними зарубіжними і вітчизняними науковими організаціями, вищими навчальними закладами, підприємствами, організаціями та установами;
- громадське визнання досягнень представників наукової школи (почесні звання, стипендії, премії, інші відзнаки міжнародного, всеукраїнського та регіонального рівнів).

#### 4 Права та обов'язки наукової школи

4.1 Інститут забезпечує організаційні, наукові та інформаційні умови для функціонування наукових шкіл. Наукові школи є базою для підготовки кадрів вищої кваліфікації, виконання бюджетних та госпдоговірних робіт у межах наукових програм Інституту.

4.2 Наукові школи можуть представляти Інститут у вітчизняних та міжнародних наукових програмах. Від їхнього імені формуються заявки на отримання міжнародних наукових грантів.

4.3 Наукова школа зобов'язана:

- дотримуватися вимог законодавства у сфері наукової діяльності;
- забезпечувати належний рівень наукових досліджень;
- звітувати про результати своєї діяльності.

## 5. Реєстрація та атестація наукової школи

5.1. Висунення дослідницького колективу для його реєстрації як наукової школи. ініціюється науковим відділом Інституту. Документи (згідно з додатками 1, 2) подаються на розгляд Методичної комісії

5.2. Методична комісія проводить експертизу поданих матеріалів та готує висновок щодо можливості створення наукової школи. За результатами експертизи матеріали передаються на розгляд Вченої ради Інституту.

5.3. Керівник наукової школи один раз на 5 років подає звіт про діяльність наукової школи до Методичної комісії Інституту. Звіт розглядається Методичною комісією та подається на затвердження Вченої ради Інституту з метою підтвердження статусу наукової школи.

5.4. Рішення про реєстрацію, атестацію або припинення діяльності наукової школи приймається Вченою радою Інституту.

5.5 У разі невідповідності діяльності наукової школи встановленим критеріям Вчена рада Інституту може прийняти рішення про позбавлення її статусу.

# КВАЛІФІКАЦІЙНА КАРТА НАУКОВОЇ ШКОЛИ

(заповнюється станом на дату атестації/ подачі заявки про реєстрацію,  
враховуючи досягнення наукової школи за останні п'ять років)

№ з/п	Показники	
1	2	3
1	Назва наукової школи.	
2	Галузь знань за державним переліком науково-технічної інформації.	
3	Загальні відомості про школу:	
4	Засновник	П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, почесні звання
5	Науковий керівник (або керівники)	П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, почесні звання, місце роботи і посада одного (двох) керівників
6	Кількісний склад наукової школи (осіб)	
7	Кваліфікаційний склад наукової школи (осіб): академіків, член-кореспондентів Академії наук докторів наук кандидатів наук докторантів аспірантів	
8	Характеристика наявної експериментальної бази.	
9	Теми науково-дослідних робіт, що виконувались (виконуються) за рахунок загального фонду державного бюджету, міжнародних і вітчизняних фондів, грантів, а також підприємств, організацій та установ (науковий керівник, номер держреєстрації або дата і номер документа (листа, угоди тощо), що підтверджує виконання роботи, терміни виконання).	
10	Заявки на участь у міжнародних та (або) вітчизняних освітніх, наукових, стипендіальних проєктах і програмах.	П.І.Б., назва конкурсу (програми), дата і номер заявки (супровідного листа), рік подання
11	Підготовка докторів і кандидатів наук (докторів філософії).	П.І.Б. наукового керівника, П.І.Б. здобувача, рік захисту
12	Найвагоміші наукові публікації (монографії, підручники, статті, що входять до міжнародних наукометричних баз даних (Scopus, Web of Science) -	Автори, назва видання, рік, номер, сторінка, посилання.

	зазначити 10 найменувань.	
13	Об'єкти інтелектуальної власності, ліцензії.	
14	Наявність наукового фахового видання Інституту та (або) членство представників наукової школи у редакційних колегіях провідних наукових видань.	П.І.Б., назва видання
15	Участь у наукових заходах міжнародного рівня – зазначити 5 заходів.	П.І.Б., назва заходу
16	Участь у роботі експертних, координаційних рад МОН України та інших органів державної влади, членство у спеціалізованих вчених радах тощо.	
17	Участь в організації і проведенні міжнародних та всеукраїнських наукових заходів, ініційованих науковою школою – зазначити 3 заходи.	назва заходу, дата проведення, програма тощо
18	Кількість доповідей на наукових конференціях різного рівня, у тому числі міжнародних.	
19	Підготовка переможців студентських наукових конкурсів та олімпіад на регіональному, всеукраїнському, міжнародному рівнях – зазначити 3 перемоги.	П.І.Б. наукового керівника, П.І.Б. студента, назва конкурсу (олімпіади), зайняте місце (I, II, III)
20	Угоди про наукове співробітництво з провідними зарубіжними та (або) вітчизняними науковими організаціями, вищими навчальними закладами, підприємствами, організаціями та установами – зазначити 3 договори.	дата і номер угоди, термін дії
21	Громадське визнання досягнень представників наукової школи: почесні звання, стипендії, премії, інші відзнаки міжнародного, всеукраїнського та регіонального рівнів – зазначити 2-3 відзнаки.	П.І.Б., вид відзнаки, рік визнання

Керівник наукової школи \_\_\_\_\_ П.І.Б. \_\_\_\_\_  
(підпис)

Дата \_\_\_\_\_

# ВІДОМОСТІ ПРО КОЛЕКТИВ НАУКОВОЇ ШКОЛИ

№ з/п	П.І.Б.	Дата народження	Науковий ступінь, вчене звання	Місце роботи, посада, статус (аспірант, докторант, студент), рік навчання	Кількість публікацій (загально/з них цитованих в Scopus, WoS)
1	2	3	4	5	6

Керівник наукової школи \_\_\_\_\_ П.І.Б. \_\_\_\_\_  
(підпис)

Дата \_\_\_\_\_